

FAKULTA FILOZOFICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra antropologie

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE posudek oponenta

Práci předložil(a) student(ka): Kateřina Dobrovolná

Název práce: Verbalizace ohrožení ve veřejném prostoru v neformálně transmittovaných textech

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci ve firmě):

Petra L. Burzová

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn):

Cílem práce byla „terénní dokumentace a interpretace kolektivních neformálně transmittovaných textů, neboli současných pověstí, fám, anekdot a biografických vyprávění, v oblasti západních Čech, které jsou tradovány ve veřejném prostoru (orální transmise a na sociálních sítích) a které zdůrazňují fenomén etnicity vnímané jejich nositeli jako ohrožení tohoto prostoru.“ Cíl byl do jisté míry naplněn, což autorka sama v závěru reflektuje.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Autorka se rozhodla pro poměrně náročné téma, které zpracovala poměrně úspěšně, ačkoliv diskuze zjištění a teoretických/praktických implikací práce mohla být více rozpracována.

Velice nepřesvědčivě působí zdůvodnění i samotná konstrukce freelistingu, autorka tvrdí, že tuto metodu zařadila "spíše pro zpestření", navíc se zřejmě vztahuje na jiné respondenty než poslostrukturované rozhovory (zde se jedná o "76 respondentů ... z různých věkových kategorií a z různých oblastí České republiky") - autorka by měla tuto část výzkumu více osvětlit, paradoxně jej zařadila až po sondážním dotazníku a polostrukturovaných rozhovorech. Na hranici akceptovatelnosti je pak výběr "zadaných slov" do freelistingu. Ačkoliv autorka tvrdí, že "sedm výrazů nebylo vybráno náhodně, nýbrž mj. na základě sondážního výzkumu a odpovědí respondentů v polostrukturovaných rozhovorech", kritéria výběru nespecifikuje, naopak text naznačuje, že autorka některé kategorie volila spíše nahodile, resp. na základě vlastní nereflektované kategorizace ("Jakožto zástupce Asiatů jsem zvolila tedy právě Vietnamce, neboť byli mj. uznáni jako oficiální menšina ČR"; "Pod pojmem Ukrajinec si lze totiž lépe asociovat různé pojmy a osobní zkušenosti ... neboť Ukrajinci jsou velmi často najímáni na práci v České republice"; "Arab zahrnuje jak obyvatele pocházející z arabských zemí, tak muslimy obecně"; "Židy jsem zahrнула spíše pro zajímavost." "Slováky jsem zahrнула jako zvláštní skupinu...")

Ne zcela přesvědčivě působí zdůvodnění výběru respondentů ve věkové kategorii 20 - 30 let pro polostrukturovaný rozhovor. Argument, že v tomto věku "se lidé více zajímají o problematiku menšin" (str. 6) je velice nepřesvědčivý. Další podezření vzbuzuje volba "přátel a jejich známých", a to z důvodu toho, že by jiní k autorce "zřejmě nehovořili tak otevřeně". Tato argumentace je zejména v antropologickém výzkumu spíše netradiční a vzbuzuje otázky, zda autorka skutečně odhalila "kolektivní neformálně transmittované texty ... tradovány ve veřejném prostoru" nebo spíše

intersubjektivně sdílené předsudky ve specifické skupině lidí (20-ti přátel a známých ve věku 20-30 let z Plzně).

Teoretické zakotvení mohlo být koherentnější, autorka by s literaturou nemusela pracovat tak nekriticky, některé části jsou navíc odvislé od jednoho autora (např. Janeček nebo Allport). Uvítala bych větší zacílení a vyvození závěrů pro širší problematiku pocitů ohrožení a veřejného prostoru, chybí mi rovněž zevrubná reflexe české akademické produkce na tato a příbuzná témata.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (*jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.*):

Formální stránka textu je kvalitní, odkazování se zdá být bez problémů. Častá nekritická závislost na jednom autorovi je na škodu práce. Přílohy jsou obsáhlé, vhodné a přehledné.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (*celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.*):

Celkově práce působí jako ambiciózní projekt s nedotáhnutým výzkumným designem. Techniky konstrukce dat vzbuzují pochybnosti, chybí mi rovněž koherentnější teoretické zakotvení, hlubší diskuze pocitů ohrožení a veřejného prostoru a větší reflexe českých výzkumů. Posledním nedostatkem je absence hlubší diskuze závěrů a teoretických/praktických implikací zjištění.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (*jedna až tři*):

Autorka by mohla při obhajobě představit závěry své práce a zasadit je do širší diskuze "verbalizace ohrožení ve veřejném prostoru" v kontextu České republiky.

Autorka by mohla osvětlit a vztáhnout problematiku kolektivní paměti na svůj výzkum.

Prošla zkoumaná problematika nějakou transformací? Jaké jsou strukturální příčiny naznačené "obecně nespokojenosti s cikánským obyvatelstvem v České republice"?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (*výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě*):

Velmi dobře.

Datum: 27.5.2014

Podpis:

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická
katedra antropologie